

Se AOJ vidi z Jagodja?

Za nepotrpežljive: se vidi, za radovedne: zgodba.

Prijatelj Darko je na Jagodju nad Izolo kupil zemljišče in kočo z veličastnim razgledom od Javornikov nad Postojno do Karnijskih Alp tam, kjer se stikata nebo in zemlja, nižje pa ves Tržaški zaliv, od Trsta do Gradeža, še nižje pa Jagodje samo.

Seveda ga je zanimalo, ali se od tam vidi AOJ; poslal mi je svoje koordinate in ker sem imel na voljo več od telefona, sem se lotil Googlove Zemlje in videl, da bi moralo iti. Ko sem kasneje prišel k Darku, je postalo takoj jasno, da mora za ta podvig biti dan lep.

Pač pa sem na observatorij prišel ob lepem dnevu, podnevi postavil teleskop in si ogledal obzorje od Požganega hriba na vzhodu do svetišča na Vejni na zahodu. Prijateljeve kočice nisem našel, zato sem si za pomoč določil nekaj smeri: do cerkve v Piranu, bolnišnice nad Izolo, anten nad Trstom, a me je prehitela tema, pomagalo ni niti, da je prijatelj prižigal in ugašal luč, ki bi se jo moralo videti s Kresovega griča.

Kasneje sem spet prišel h Darkovi koči, to pot s teleskopom, ki sem ga, ko smo se podprli z dobrotami z ražnja, postavil in začel iskanje v nasprotni smeri. Sedlo med Colom in Črnim vrhom je bilo lahko najti, torej od tam proti vzhodu! In res, sredi zelenja, precej bolj pod mejo med nebom in zemljo, kot sem pričakoval, sem prepoznal stavbo, malo kupolo, potem pa še veliki venec. Pogon sem imel izklopljen, zato sem teleskop pustil pri miru do noči. Tudi Darko je observatorij našel s svojim refraktorskim spektivom in tudi on je potem pustil napravo pri miru.

Ko se je znočilo, se je izkazalo, da je na observatoriju Dušan. Je imel Telemachov SIM, a ne v telefonu, zato sva imela precej moten pogovor. Vendar je razbral, da želim, da

prižiga in ugaša luč nad vhodom, kar sva oba z Darkom brez težav videla, pa tudi Dušan je po tistem, kar me je slišal, razbral, da gledava njegovo prižiganje in ugašanje. Zdaj se je lahko premaknil nekam, kjer je imel boljši sprejem: skozi spektiv sva namreč z zelenim laserjem začela svetiti proti njemu. Sprva sva imela težavo, da sva žarek spravila v optično os spektiva, a sva jo hitro odpravila. Dušan zelene svetlobe ni opazil, dokler mu nisem povedal, naj gleda od anten nad Trstom levo, torej vzhodno.

Takrat jo je opazil zlahka in tudi ritem prižiganja in ugašanja je videl tako, da smo bili prepričani, da se pogovarjamo o isti zadevi. Zvočna povezava še vedno ni bila brez napak, zato sem šele kasneje izvedel, da je zeleno luč videl tako svetlo, kot rdeče luči na antenah.

Zdaj je treba poiskati le še kočico na Jagodju pri belem dnevu. Ampak, najprej Egipt.

Rok Vidmar

Dohodnina!

Ali veste, da lahko del dohodnine namenite društvu? To pomeni, da bo del dohodnine, ki ste jo plačali državi, nakazan na društvo, namesto da bi šel v skupen proračun države. Ta denar predstavlja pomemben del naših prihodkov (iz dohodnine za leto 2018 smo tako prejeli 394 evrov), zato prosim vse, ki imate to možnost, da del svoje dohodnine namenite ADJ. Za vas bo ostalo vse enako kot prej: plačali boste enako dohodnine, le en njen del bo šel neposredno društvu.

Kako to naredite elektronsko ali s

V A B I L O

Vabimo vas na mesečni sestanek, ki bo v torek 19.11.2019 ob 18^h v predavalnici F3 Fakultete za matematiko in fiziko, Jadranska 19, v Ljubljani.

Tema predavanja še ni znana. Predavatelja, naslov in vsebino bomo objavili na domači strani društva (<http://www.adj.si/>).

Vabljeni!

Bernard, bernard.zenko@ijs.si

papirnim obrazcem je pojasnjeno na <http://www.adj.si/Drustvo/Dohodnina>.

Ne čakajte na konec leta! Postopek lahko opravite kadarkoli in velja za vsa naslednja leta do preklica.

Sam že leta namenjam društvu 0,5 odstotka svoje dohodnine in sem vesel, da s tem vsaj malo pripomorem našemu Javorniku.

Aram Karalič

★ **Uran** lahko v začetku novembra opazujemo vso noč, konec meseca pa zahaja okoli pol petih zjutraj. Nahaja se v ozvezdju Ovna.

11. novembra bomo do zahoda Sonca lahko opazovali prehod Merkurja čez Sončevo ploskev, ki se začne ob 13:35. Najbližje središču bo ob 16:19. **OPOZORILO:** Sonca z instrumenti ne smemo opazovati neposredno, temveč uporabimo projekcijo ali posebno zaščitno folijo.

Urška Pajer

Efemeride november 2019

(Efemeride si lahko ogledate tudi v reviji Življenje in tehnika.)

datum	Sonce		Luna		čas
	vzhod	zahod	vzhod	zahod	
01.11.	06:42	16:49	11:23	20:12	CET
05.11.	06:48	16:43	14:11	--	CET
10.11.	06:55	16:36	16:05	04:19	CET
15.11.	07:02	16:31	18:46	09:47	CET
20.11.	07:09	16:26	--	13:40	CET
25.11.	07:15	16:22	05:27	15:58	CET
30.11.	07:22	16:19	10:56	19:51	CET

Planeti:

- ★ **Merkur** je na nočnem nebu najlepše viden konec meseca zjutraj, ko v ozvezdju Tehtnice vzhaja okoli pol šestih.
- ★ **Venera** je vidna zvečer in zahaja okoli šestih. Konec meseca se iz ozvezdja Škorpiona preseli v ozvezdje Strelca. Takrat na svoji poti sreča Jupiter.
- ★ **Mars** lahko opazujemo zjutraj; v ozvezdju Device vzhaja okoli petih.
- ★ **Jupiter** je sprva na nebu do sedmih zvečer, nato pa zahaja vse bolj zgodaj in konec meseca zaide že pred šesto. Sredi meseca se iz ozvezdja Škorpiona preseli v ozvezdje Strelca, konec meseca pa se sreča z Venero.
- ★ **Saturn** je sprva viden do devetih, konec meseca pa v ozvezdju Strelca zaide že kmalu po sedmi uri zvečer.

E-poštni seznam slo-astro

Slovenski amaterski astronomi komuniciramo tudi preko poštnega seznama ("mailing liste") **slo-astro**, kjer si izmenjujemo prispevke vseh vrst: opozorila o zanimivih astronomskih dogodkih in prireditvah, vabila na opazovanja, poročila o opazovanjih, vprašanja, ponudbo rabljene opreme itd. Prijavi se lahko vsak, dodatne informacije in prijave na <http://www.adj.si/slo-astro>.

Aram Karalič

Objavite prispevek!

Mesečnik potrebuje prispevke. Zato pozivam vse, ki želite kaj objaviti, da mi po elektronski pošti pošljete svoj prispevek. Prispevki so lahko raznovrstni: poročilo o opazovanju, slika, risba, zanimiva astronomska novica, predstavitev domačega observatorija ali teleskopa, skratka – karkoli, kar bodo ostali lani drutva z zanimanjem prebrali.

Aram Karalič

Javorniški Mesečnik izdaja Astronomsko društvo Javornik, Ljubljana / ISSN 1581-1379 / urednik Aram Karalič / izhaja v prvi polovici meseca / prejemajo ga brezplačno vsi člani Astronomskega društva Javornik / prispevke pošljite na naslov jam@adj.si / **ROK ZA ODDAJO PRISPEVKOV JE 7. DAN V MESECU** / prispevkov praviloma ne lektoriramo / stavljeno v L^AT_EXu